

Protestantse Gemeente
Warnsveld/Leesten

Beleidsplan 2023-2026

Verbinden
Vieren
Groeien

*De Martinuskerk: een actieve en gastvrije
gemeenschap midden in de samenleving*

Vastgesteld door de kerkenraad, dd 26 juni 2023

Om voor elkaar te zijn uw oog en oor,
te zien wie niet gezien wordt, niet gehoord,
en op te vangen wie zijn thuis verloor,
halleluja,

om voor elkaar te zijn uw hand en voet,
te helpen wie geen helper had ontmoet:
wie dorst of hongert wordt getroost, gevoed,
halleluja,

om voor elkaar te zijn uw hart en mond,
om op te komen voor wie is verstomd,
voor wie gevangen zit of is gewond,
halleluja,

roept U ons, Christus, uw gezicht te zijn,
gerechtigheid en vrede, brood en wijn,
uw liefde, hoop, geloof – uw zonneschijn.
Halleluja!

Tekst: Delores Dufner | vertaling: Gert Landman

Liedboek: zingen en bidden in huis en kerk, L16303

Inhoud

Inleiding	4
1 Huidige situatie en ontwikkelingen waar we mee te maken hebben	4
1.1 Van 3 naar 2 predikanten	4
1.2 Afname aantal leden/ toename behoefte aan zingeving.....	4
1.3 Functies en taken lastig in te vullen	5
1.4 Steeds grotere variatie aan behoeftes en beleving.....	5
1.5 De invloed van corona.....	5
1.6 Afstoten van De Eekschuur en naar een multifunctioneler kerkgebouw	5
1.7 Samenwerking met de Protestantse Gemeente Zutphen.....	5
2 Onze visie: Een actieve en gastvrije gemeenschap midden in de samenleving.....	6
2.1 Verbinden	6
2.2 Vieren	7
2.3 Groeien.....	7
2.4 Gastvrijheid	8
2.5 Solidariteit	8
3 Van visie naar uitvoering.....	10
3.1 De organisatie anders inrichten	10
3.2 De samenwerking met de Protestantse Gemeente Zutphen verder uitbouwen.....	11
3.3 Diverse acties vanuit de kernwaarden	11

Inleiding

De Protestantse Gemeente Warnsveld-Leesten wil als een actieve en gastvrije gemeenschap midden in de samenleving staan. Dan denk je niet direct aan beleidsstukken. Toch zijn die ook nodig. Beleid helpt je nadenken over wie je bent en waar je voor staat. En dat helpt weer om keuzes te maken: wat doe je wel en wat doe je niet. Waar wil je heen?

We kiezen vijf thema's uit waarin we onze visie terugzien, de kernwaarden.

1. Verbinden
2. Vieren
3. Groeien
4. Gastvrijheid
5. Solidariteit

Per kernwaarde beschrijven we wat aandachtspunten én afspraken. Zo wordt dit beleidsplan ook een praktisch handvat voor onze gemeente. Maar voor we dat doen, omschrijven we kort de huidige situatie en ontwikkelingen. We sluiten af met de acties voor de komende jaren.

Dit beleidsplan is een plan op hoofdlijnen voor 2023 tot en met 2026. We borduren voort op het beleidsplan van 2019-2022, maar zetten andere accenten en hebben andere speerpunten.

Er is input gevraagd van de gemeenteleden. Vervolgens heeft een werkgroep van kerkenraadsleden en gemeenteleden gewerkt aan dit nieuwe beleidsplan.

1 Huidige situatie en ontwikkelingen waar we mee te maken hebben

De Protestantse Gemeente Warnsveld/Leesten maakt deel uit van de Protestantse Kerk Nederland (PKN). In de PKN komen mensen samen rond het evangelie van Jezus Christus.

De Protestantse Gemeente Warnsveld/Leesten houdt haar diensten in de Martinuskerk. Een sfeervolle en monumentale kerk. We noemen onze gemeente ook wel kortweg de Martinuskerk. Op 1 januari 2023 telde de Martinuskerk 1526 leden.

1.1 Van 3 naar 2 predikanten

Na een periode met drie predikanten, zijn er vanaf maart 2023 twee predikanten, die allebei relatief nieuw zijn. Nieuwe, andere personen, met mogelijk andere accenten in hun werk. De rol van de predikanten zal veranderen, ook gezien de totale formatie die minder is geworden (van 2.0 fte naar 1,5 fte). De wijken zijn opnieuw verdeeld, nu over twee predikanten.

1.2 Afname aantal leden/ toename behoefte aan zingeving

Het aantal leden neemt jaarlijks af. In 10 jaar van ongeveer 2000 naar 1526 leden. De prognose is dat het ledental in 2027 ongeveer 1350 zal zijn.

Ook de Martinuskerk deelt in de maatschappelijke ontwikkeling van de ontkerkelijking. Minder mensen voelen zich betrokken bij de kerk. Tegelijkertijd is er in de maatschappij een grote vraag naar zingeving en vormen van spiritualiteit. In Zutphen en Warnsveld is daarvoor een grote variatie aan activiteiten beschikbaar. Wat betekent dit voor de toekomst van de Martinuskerk?

Hoe zal het gaan met de omvang? Met de betrokkenheid en bereidheid actief betrokken te zijn? Op welke wijze kunnen we aansluiten bij spirituele en religieuze vragen van mensen?

Wat betekent dit voor de 'binnenkring' van actief betrokken leden en voor de kring van mensen wat meer op afstand? En voor de presentie naar buiten?

1.3 Functies en taken lastig in te vullen

Het is de laatste jaren steeds ingewikkelder om mensen bereid te vinden om verantwoordelijke taken/functies in de kerkelijke organisatie op zich te nemen. Het kan te maken hebben met de aarzeling om in het ambt te stappen. Het kan ook te maken hebben met de aarzeling/moeite om structureel je te verbinden aan een taak/functie die (veel) tijd en aandacht vraagt. Het kan ook te maken hebben met het gevoel dat de oude vormen en manieren van organiseren niet meer werken.

1.4 Steeds grotere variatie aan behoeftes en beleving

De kerkgemeenschap bestaat uit een enorme variatie aan mensen, die op heel verschillende manieren een band hebben met de kerkelijke gemeente: papieren leden; leden op grote afstand; doop/huwelijk/rouw-leden; gewoonteleden; actieve leden; zeer actieve vrijwilligers; trouwe leden; knipperlicht-leden; gezinnen; kinderen; jongeren, 20 – 40'-ers al dan niet met kinderen; ouders van 10-18 jarigen; 50 – 60-ers; ouderen; etc. Het wordt moeilijker om de onderlinge verbinding in stand te houden. We worden allemaal individueler, maken deel uit van uiteenlopende werelden. We willen ruimte, oude patronen en verbanden raken op de achtergrond.

Dat roept de vraag op: hoe kan je met zo'n variatie aan behoeftes en beleving, de onderlinge verbinding behouden en vergroten?

1.5 De invloed van corona

De corona-pandemie heeft een grote invloed gehad. De actieve kerkelijke betrokkenheid, zoals regelmatig kerkbezoek, lijkt veranderd. Het lijkt erop dat vooral de groep van 30 tot 50 jarigen, met kinderen t/m de pubertijd, uit beeld raakt en afstand neemt.

1.6 Afstoten van De Eekschuur en naar een multifunctioneler kerkgebouw

De komende jaren zullen we afscheid nemen van De Eekschuur en op een andere manier het kerkgebouw gaan gebruiken. Er komt een fase van verbouwing, herinrichting van de kerk. Dat biedt kansen maar vraagt ook goede begeleiding in de verbouw-periode. En het afstoten van De Eekschuur vraagt ook een goede begeleiding naar andere plekken van gebruik (bijv. Het Nut, de kerk, De Pauw, de Wijngaard).

1.7 Samenwerking met de Protestantse Gemeente Zutphen

Vanuit ons gebied Warnsveld/Leesten werken we op verschillende thema's al samen met onze burens, de Protestantse Gemeente Zutphen. We zijn bezig met vergelijkbare vraagstukken en samenwerking kan ons helpen en inspireren. We willen de samenwerking de komende jaren een impuls geven.

2 Onze visie: Een actieve en gastvrije gemeenschap midden in de samenleving.

De kern van ons gemeente-zijn is gebaseerd op het woord van God. Dit geven wij weer in onze visie:

De Protestantse Gemeente Warnsveld-Leesten wil als een actieve en gastvrije gemeenschap midden in de samenleving staan en de liefde van God uitdragen.

Uit deze visie zijn de volgende vijf kernwaarden afgeleid:

1. Verbinden
2. Vieren
3. Groeien
4. Gastvrijheid
5. Solidariteit

Voor elk thema leggen we uit wat we hier mee bedoelen en hoe dit in relatie staat met de huidige situatie en ontwikkelingen.

2.1 Verbinden

Dit thema gaat vooral over de verbinding met elkaar.

Verbinding is naast vieren het belangrijkste thema voor het beleidsplan. Hoe zorgen we voor een werkbaar verband binnen de kerkelijke gemeente, met ruimte voor de variatie die er is? Hoe kunnen we de verbinding versterken?

Het betekent in ieder geval:

- Plekken en momenten om elkaar te ontmoeten en te leren kennen, zowel liturgisch bij vieringen, als sociaal tijdens activiteiten.
- Communicatie vanuit de kerkelijke gemeente: informeren, zorgen dat mensen op de hoogte zijn. Bijvoorbeeld met de inzet van sociale media.
- Een goed functionerend pastoraal netwerk.
- Weten wie lid zijn.

Het is belangrijk beter zicht te krijgen op wat de leden van de gemeente verwachten. Wat zijn hun wensen, ideeën? Hoe zien zij hun betrokkenheid? Welke actieve vorm zou dat kunnen krijgen? Welke bijdrage zouden ze willen leveren? We weten dat nu onvoldoende.

Afspraken

- ✓ We voeren een onderzoek uit met als doel: zo goed mogelijk in kaart brengen hoe de leden van de kerk zich tot de kerkelijke gemeente verhouden, hoe zij naar het lidmaatschap/betrokkenheid kijken, wat men zou willen doen. We gaan dit zo mogelijk doen samen met studenten en maken hiervoor een opdracht (daarbij denken we aan een opdracht voor studenten van de Theologische Universiteit).

De uitkomsten kunnen we vervolgens vertalen naar:

- Een agenda van activiteiten
- Een passende inrichting van de organisatie
- Communicatie
- Een 'pastoraal netwerk'

- ✓ We kiezen voor noaberschap als leidraad voor de pastorale structuur en de pastorale werkwijze. We hebben een stevige (pastorale) infrastructuur nodig. Hoe zorgen we dat de leden gekend zijn, dat we van elkaar op de hoogte zijn, dat we aandacht en contact hebben? De pastorale raad werkt, in samenspraak met de predikanten, een voorstel uit: een nieuwe wijkindeling en een structuur van aandacht en zorg voor elkaar, het model van noaberschap. Dit model kunnen we in de nieuwste delen van Leesten als pilot opzetten.

We gaan de communicatie met de leden opnieuw bezien. Leidend is de vraag: op welke wijze kunnen we de betrokkenheid bij de kerkelijke gemeenschap en de onderlinge verbinding zo optimaal mogelijk ondersteunen en mogelijk maken. Welke vormen van communicatie en welke middelen zijn daarbij goed bruikbaar? We richten een taakgroep communicatie in die de taak krijgt dit onderzoek te doen en vervolgens de communicatie te coördineren.

2.2 Vieren

Samen vieren we de verbinding met God. Liturgie en eredienst vormen het hart van de christelijke gemeente. En deze liggen ook veel mensen na aan het hart. De viering is voor mensen een rustpunt, een moment van bezinning, een plek waar je opgeladen wordt, ontmoeting met elkaar en met God, samen lezen uit de Bijbel, de plek voor lofzang of zingend geloven.

We zeiden het al: de Martinuskerk kent een grote diversiteit aan mensen. Daar willen we meer rekening mee houden. Dit doen wij met vormen van liturgie die al lang bestaan en hun waarde hebben bewezen. Maar het is ook goed om weer naar nieuwe vormen in de vieringen te zoeken en naar meer variatie in muziek. Om de creativiteit van gemeenteleden en anderen te benutten. Vieren is steeds ook gekoppeld aan ontmoeten. Alle vieringen hebben het karakter van er met elkaar zijn, elkaar ontmoeten. Bij het elkaar ontmoeten is aandacht voor het vieren, bijvoorbeeld door een tekst te lezen, een lied te zingen, een kaars aan te steken. In de vieringen is altijd aandacht voor delen. Delen van gaven, delen van talenten, delen van inzichten, verhalen.

Afspraken

- ✓ We spreken af dat we één (vaste) kerkdienst per maand gebruiken voor variatie, experiment en vernieuwing.
- ✓ We spreken af dat de kinderen waar zij dit willen, net als de volwassenen volwaardig participeren in de vieringen, en zorgen ervoor dat zij zich thuis voelen in de vieringen.
- ✓ We maken afspraken met de Protestantse Gemeente Zutphen en de Evangelisch Lutherse Gemeente Zutphen over gezamenlijke vieringen, uitwisseling van predikanten en andere vormen van samenwerking.
- ✓ We vormen de commissie vieren die samen met de predikanten meer variatie in de kerkdiensten uitwerkt en voorbereidt.

2.3 Groeien

In de kerkelijke gemeente gaat het niet alleen om vieren, delen en ontmoeten en het verstevigen van de onderlinge band. Het gaat ook om groeien in je eigen ontwikkeling, je weg zoeken in geloof en leven, nieuwe inzichten ontdekken, nieuwe antwoorden op oude vragen en oude antwoorden op nieuwe vragen.

Dat vraagt om het onderlinge gesprek. Om verdiepende geloofsgesprekken, om meditatie en studie en bezinning. Dat vraagt om gevoed te worden door relevante inzichten van buiten door sprekers, voorstellingen, muziek, film, etc.

Dit is van belang bij de activiteiten voor kinderen, jongeren en adolescenten (kindernevendienst, Kids in church, 16+-groep, catechese, etc.). Dit is ook van belang bij activiteiten voor 'ouderen', zoals kringen, studiebijeenkomsten, excursies, filmavonden, etc.

Afspraken

- ✓ Het jeugdwerk neemt een belangrijke plaats in binnen de Martinuskerk. We bieden kinderen en jongeren de ruimte om kennis te maken met het geloof, de Bijbel, de kerk. We bieden ruimte en begeleiding bij de ontwikkeling van de eigen geloofs-identiteit. De Jeugdraad houdt de onderlinge samenhang tussen de verschillende jeugdgroepen in de gaten. Te denken valt aan kindernevendienst, Kids in church, 16+-groep, catechese, activiteiten gericht op kinderen, jongeren, kerkdiensten, etc.
De begeleiding en ondersteuning behoort tot het takenpakket van de predikanten en meer specifiek de predikant die belast is met het jeugdwerk (ook in samenwerking met Zutphen).
- ✓ De taakgroep Bezinning, gesprek en ontmoeting voorziet jaarlijks in een programma van activiteiten gericht op groei en ontwikkeling. Daarbij hebben we aandacht voor specifieke doelgroepen. Eén van de predikanten begeleidt de taakgroep.
- ✓ We maken het op verschillende manieren mogelijk om elkaar te ontmoeten. Via de Martinus-borrel, koffie-momenten, de Eekschuurmaaltijd, blind-dates, wandelingen, huiskamer-ontmoetingen, etc.

2.4 Gastvrijheid

Gastvrij zijn, in kerk, wijk en dorp. Hoe kunnen we open staan voor wat er om ons heen gebeurt, de grotere gemeenschap waar we deel vanuit maken? Warnsveld en Leesten, gemeente Zutphen, regio, Nederland, de wereld, etc.

Hoe kunnen we zichtbaar, hoorbaar en aanwezig zijn? Hoe zorgen we dat we gezien worden, dat de drempel lager wordt, dat we ertoe doen bij maatschappelijke thema's in de lokale, nationale en internationale samenleving?

Dat vraagt een actieve houding: erop uit, attent zijn, luisteren en kijken, aanwezig zijn, stelling nemen, actief zijn. En ook: de kerk open; activiteiten in de kerk; kerk in het dorp (en dan breed opgevat: kerk in Warnsveld en in Leesten, kerk in Zutphen).

Afspraken

- ✓ We vormen een taakgroep 'gastvrijheid'. Met als taak deze open, gastvrije houding concreet te maken. Bijvoorbeeld: openstelling van het kerkgebouw; onderhoud van het stiltecentrum, ontvangst op zondagochtend. Stimuleren van gebruik door anderen van het kerkgebouw. Ontwikkelen van activiteiten om de drempel van het kerkgebouw te verlagen.
- ✓ We onderhouden een open en actieve relatie met (maatschappelijke) organisaties die actief zijn in Warnsveld en Leesten.
- ✓ We verkennen of we kunnen aansluiten bij de dorpskerkenbeweging.

2.5 Solidariteit

Gerichte betrokkenheid bij mensen dichtbij en veraf die dat nodig hebben. Dit betekent oog hebben voor deze mensen en ook in actie komen om te helpen. Dit is bij uitstek de diaconale taak. Het is ook een thema om dingen te doen!

Voorbeelden:

- Ondersteuning voedselbank, de geef-en-neemkist, etc.

- NL-doet, praktische ondersteuning (tuin, huis, klus)
- Vluchtelingen, taal, AZC, etc.
- Schuldhulpmaatje
- Diaconale ondersteuning
- Kerk in actie: internationale solidariteit.

Op dit terrein werken we nauw samen met de andere kerken in Zutphen.

Hier hoort ook het thema duurzaamheid bij. We zijn een groene kerk. Dat betekent niet alleen aandacht voor vraagstukken van duurzaamheid, leef- en consumptiegedrag, voorlichting, etc. Maar ook: ons eigen (kerkelijke) consumptie- en inkoopbeleid op orde brengen.

Afspraken:

- ✓ De taakgroep diaconaat (of solidariteit) is een essentiële bouwsteen voor onze gemeente. Er zijn voldoende mensen nodig om deze –steeds belangrijker wordende taken- uit te voeren. Het is bij uitstek een plek voor mensen die graag dingen doen, zaken willen aanpakken.
- ✓ Het aandachtspunt Kerk in Actie met de focus op internationale solidariteit krijgt daarin een eigen plaats.
- ✓ De samenwerking met de andere kerken is essentieel. Dit geldt in het bijzonder voor de samenwerking met de Protestantse Gemeente Zutphen.
- ✓ Het aandachtspunt duurzaamheid is een blijvend agendapunt en werkt door op de andere beleidsterreinen.

3 Van visie naar uitvoering

Wat betekent dit alles voor onze agenda en voor de manier waarop we de interne organisatie inrichten? Kortom: hoe gaan we het doen?

3.1 De organisatie anders inrichten

De basisorganisatie van de Martinuskerk moet goed staan en zorgen voor samenhang, continuïteit en actieve deelname. Dan kan de kerkelijke gemeente goed functioneren. Dat betekent:

- Veel ruimte voor eigen verantwoordelijkheid, creativiteit en eigen initiatief.
- Een 'lichte' organisatie. Niet meer regelen en in organisatieverbanden vastleggen dan echt noodzakelijk is;
- Een nieuwe, ontspannen beleving van het ambt.
- Meer ruimte om tijdelijk actief te zijn en ook om er weer (tijdelijk) uit te stappen.
- Mogelijkheden voor kleinere taken, bijvoorbeeld een taakdrager die alleen zondagse diensten doet.
- Ruimte om verschil in kwaliteiten en ervaring beter te gebruiken; meer rekening houden wat mensen kunnen inbrengen en betekenen. Waar ben je goed in en wat zou je kunnen doen?

Afspraken:

- ✓ Het is de moeite waard om 2023 te gebruiken om her en der te gaan kijken. Om ervaringen met nieuwe vormen van organiseren in beeld te brengen en te verkennen of en hoe we daarvan kunnen leren. Deze inzichten vertalen we naar een nieuwe opzet van de interne organisatie. Hierin nemen we ook de inzichten uit het onderzoek onder de leden mee. We vormen een team om dit te doen.
- ✓ We zetten stappen naar een andere inrichting van de organisatie:

Een klein centraal team (kleine kerkenraad) voor de coördinatie en samenhang en voor prioritering, enige inkadering (beleid, financiën), agenda.

Samenstelling:

- voorzitter, scriba, predikanten,
- contactpersoon taakgroep pastoraat,
- contactpersonen taakgroep solidariteit/duurzaamheid (diaconie),
- contactpersoon taakgroep financiën, beheer, gebouwen (CvK),
- contactpersoon taakgroep communicatie.

Een aantal taakgroepen/ themagroepen/werkgroepen (concept, nog verdere uitwerking nodig)

- Omzien naar elkaar (pastoraat) (pastorale raad,)
Verantwoordelijk voor de organisatie van het pastoraat.
Inzet: spreiding van verantwoordelijkheden; noaberschap
Meer accent op onderlinge aandacht en betrokkenheid.
Begeleiding: de beide predikanten.
- Vieren
Een taakgroep rond de vormgeving van de vieringen.
(In ieder geval de beide predikanten en de cantor-organisten; daarnaast gemeenteleden die graag meedenken/meedoen)
Ook de ouderlingen voor kerkdiensten.

- Financiën, beheer, gebouwen (CvK), herinrichting Martinus
- Gastvrijheid-team
De koster; de beheerder van de Eekschuur en van de kerk; verwelkomers zondag; Open kerk 's zomers, etc., Kerk in het dorp.
- Communicatie; (KerkZin, website, zondagsbrief, sociale media)
- Jongeren, kinderen (kids in church, kindernevendienst oppas, catechese)
- Solidariteit en duurzaamheid (wat nu diaconie is)
- Ontdekken-ontwikkelen-groei (wat nu BG&O heet)

Elke taakgroep heeft een contactpersoon voor het coördinerend orgaan (kleine kerkenraad). In de jaaragenda komen 2 x per jaar de verschillende taakgroepen aan de orde. De betrokken contactpersonen worden dan uitgenodigd voor het overleg.

1 x per jaar: alle contactpersonen en de kleine kerkenraad gezamenlijk (werkdag).

Website: PKN ondersteunt het werken naar lichte organisatie, achtergrondinformatie hiervoor is op de website te vinden: <https://protestantsekerk.nl/verdieping/naar-een-lichtere-kerk/>

3.2 De samenwerking met de Protestantse Gemeente Zutphen verder uitbouwen

De samenwerking met Zutphen: hoe kunnen we dat uitbouwen; elkaar versterken, ruimte voor variatie vergroten, etc.?

Bij de verdere uitwerking met Zutphen in gesprek gaan over de manier van organiseren, wat we kunnen bundelen en hoe we dat doen. In ieder geval:

- Diaconaat
- BG&O
- Uitwisselen van kennis, ervaring
- Gezamenlijk moderamen voortzetten
- Gezamenlijk kerkelijke administratie?

3.3 Diverse acties vanuit de kernwaarden

- We houden een onderzoek onder de leden over behoeften en beleving
- We kiezen voor noaberschap als leidraad voor de pastorale structuur en de pastorale werkwijze.
- Eén kerkdienst per maand met variatie, experiment en vernieuwing.
- In de vieringen de kinderen en jongeren een duidelijke plek geven.
- De communicatie met de leden wordt opnieuw bezien en krijgt een belangrijkere rol.
- Het kinder- en jongerenwerk neemt een belangrijke plaats in.
- We zorgen voor een programma van activiteiten gericht op groei en ontwikkeling. Met waar nodig aandacht voor specifieke doelgroepen.
- We maken het op verschillende manieren mogelijk om elkaar te ontmoeten. Via de Martinus-borrel, koffie-momenten, maaltijden, wandelingen, huiskamer-ontmoetingen, etc.
- We maken onze open, gastvrije houding concreet. Bijvoorbeeld: openstelling van het kerkgebouw; stiltecentrum, gastvrije ontvangst op zondagochtend.

- We stimuleren ook het gebruik door anderen van het kerkgebouw en ontwikkelen activiteiten om de drempel van het kerkgebouw te verlagen.
- We onderhouden een open en actieve relatie met (maatschappelijke) organisaties die actief zijn in Warnsveld en Leesten.
- De taakgroep diaconaat (of solidariteit) is een essentiële bouwsteen voor onze gemeente. Het aandachtspunt Kerk in Actie met de focus op internationale solidariteit krijgt daarin een eigen plaats .
- Duurzaamheid krijgt bijzondere aandacht op alle beleidsterreinen en krijgt een concretere uitwerking (Groene kerk).